

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 DEP
0030 OSLO

Deres ref.
12/5035-PF

Vår ref.
15/6039 – ÅST

Dato
9.12.2015

Høring - Regnskapslovutvalgets utredning om ny lov om regnskapsplikt

Vi viser til Finansdepartementets brev av 2. september 2015 med vedlegg.

Justis- og beredskapsdepartementet har følgende merknader:

Til lovutkastet romertall II

Vi støtter forslaget om å gjøre regnskapsstandardene rettslig bindende. Det vil klargjøre standardenes rettskildemessige status og medføre at både forberedelsen og vedtakelsen vil måtte tilfredsstillende betryggende formkrav.

Skal standardene utfylle loven, vil de være vedtak som gjelder «plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer», jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav c. Dette innebærer at standardene må fastsettes på en måte som gjør dem til forskrifter. Utarbeides og fastsettes standardene i samsvar med prosedyrene som følger av forvaltningsloven kapittel VII, vil dette kravet være oppfylt. Etter vårt syn kan det likevel ikke oppstilles noe absolutt krav om at standarder skal utarbeides etter slike prosedyrer fullt ut. Det er på sammenlignbare rettsområder etablert fast praksis for at et myndighetsorgan, direktorat eller tilsyn, fastsetter i forskrift en plikt til å følge standarder utarbeidet av et privat standardiseringsorgan. For at standarder skal kunne gjøres rettslig bindende på denne måten, må de etter vårt syn være tilgjengelig for høringsinstansene sammen med at forskriften sendes på høring.

Vi stiller spørsmål om det er hensiktsmessig å gi et privat standardiseringsorgan forskriftsmyndighet, slik lovutkastet forutsetter. Standardiseringsorganet vil i arbeidet med standardene være å regne som et forvaltningsorgan, og skal da følge reglene i forvaltningsloven kapittel VII om blant annet utredningsplikt, forhåndsvarsling,

formkrav og kunngjøring. Standardiseringsorganet antas også å utføre andre oppgaver som ikke vil være myndighetsutøvelse. Det vil kunne være krevende for et privat rettssubjekt å ivareta forvaltningslovens krav.

Vi vedlegger til orientering brev 8. mai 2015 fra Forskriftsenheten i Lovavdelingen til Direktoratet for byggkvalitet der problemstillingen er behandlet.

Et særlig spørsmål er ellers i hvilken grad overtredelse av standardene vil kunne medføre straff etter straffeloven §§ 392 og 394 og lovutkastet § 12-1. Etter legalitetsprinsippet vil det være problematisk hvis standardene inneholder vage normer, og det dermed er vanskelig for den enkelte å vurdere når handlingsnormen er overtrådt. Det bør derfor i det videre lovarbeidet vurderes å begrense hvilke brudd på loven og i særlig grad standarder, som skal være straffesanksjonert.

Vi nevner at det i utredningen s. 348 er uttalt at «den kvalitative gode skikk» fortsatt vil ha funksjon ved tolkning og gjennomføring av standardene, selv om den rettslige standarden god regnskapsskikk tas ut av loven. Det virker noe uklart hva som er ment med dette. Dersom det er meningen at et overordnet prinsipp om god regnskapsskikk fortsatt skal gjelde ved siden av standardene, bør kravet til god regnskapsskikk ikke tas ut av loven.

Til lovutkastet § 6-42

I lovutkastet § 6-42 tredje ledd, som gjelder transaksjoner med nærstående parter, heter det at «[n]ærstående part i første ledd defineres på samme måte som i internasjonale regnskapsstandarder vedtatt i samsvar med forordning (EF) nr. 1606/2002.» Dette gir ikke god veiledning for brukeren av loven. Definisjonen av hvem som anses som nærstående part bør fremgå av bestemmelsen.

Til lovutkastet § 9-2

Lovutkastet § 9-2 om årsberetningens innhold har tretten ledd. Det bør overveies å dele opp paragrafen, jf. veilederen Lovteknikk og lovforberedelse punkt 5.3.3.

Til lovutkastet § 12-1

Utvalget har i § 12-1 foreslått å videreføre den tidligere straffebestemmelsen i regnskapsloven § 8-5 slik den lød før endringen ved lov 19. juni 2015 nr. 65, som trådte i kraft 1. oktober 2015. Straffeansvaret for regnskapsovertredelser reguleres etter 1. oktober 2015 kun av straffeloven. Regnskapsloven § 8-5 henviser av informasjonshensyn til straffelovens regler, se Ot.prp. nr. 22 (2008-2009) punkt 11.12.5. Vi anbefaler at den nåværende bestemmelsen videreføres.

Definisjon av «goodwill»

Det bør overveies å innta en definisjon av begrepet «goodwill» i loven, på samme måte som etter den gjeldende regnskapsloven § 5-7.

Med vennlig hilsen

Harald Aass
fagdirektør

Toril Juul
seniorrådgiver

Vedlegg